

2.3.2009

MAAHANMUUTTOVIRASTO

MIGRATIONSVERKET

FINNISH IMMIGRATION SERVICE

KANSALAIUUUSYKSIKÖN TILASTOANALYYSI, VUOSI 2008

1. Kansalaisuusyksikön tehtävistä

Kansalaisuusyksikön tehtävänä on Suomen kansalaisuuden saamista, säilyttämistä, menettämistä ja siitä vapauttamista koskevien asioiden käsitteleminen ja ratkaiseminen sekä kansalaisuusaseman määrittäminen.

Suomen kansalaisuutta voi hakea joko hakemuksella tai ilmoituksella. Hakemusmenettely on tarkoitettu kaikille Suomessa asuville täysi-ikäisille ulkomaalaisille ja heidän huollossaan oleville alaikäisille lapsille. Hakemuksen perusteella myönnettävä Suomen kansalaisuus on harkinnanvarainen. Kansalaisuus voidaan myöntää, vaikka kaikki edellytykset eivät täytyisikään. Toisaalta hakijalla ei ole ehdotonta oikeutta saada kansalaisuutta, vaikka laissa säädetyt edellytykset täytyisivätkin.

Kansalaisuusilmoituksella Suomen kansalaisuutta voivat hakea vain tietyt henkilöryhmät. Harkintavaltaa ilmoituksen ratkaisemisessa ei voi käyttää. Jos hakija täyttää edellytykset, hän saa Suomen kansalaisuuden. Toisaalta jos yksikin ehto jää täyttymättä, Suomen kansalaisuutta ei voi saada ilmoituksesta.

Kansalaisuusyksikön tehtävänä on myös määrittää viranomaisen tai asianosaisen pyynnöstä henkilön kansalaisuusasema, jos asialla on merkitystä Suomen kansalaisuuden olemassaolon ja siihen liittyvän oikeuden tai velvollisuuden kannalta, viranomaisen henkilökisterissä olevan merkinnän oikeellisuuden, ulkomaalaisen Suomessa oleskelun taikka muuhun näihin verrattavissa olevan syyn kannalta.

2. Vireille tulleet kansalaisuusasiat 1.1.2008 – 31.12.2008

2.1. Hakemusasiat

Vuonna 2008 tuli vireille 3341 kansalaisuushakemusta ja 39 hakemusta Suomen kansalaisuudesta vapautumiseksi eli yhteensä 3380 hakemusta. Vuonna 2007 vireille tuli yhteensä 3100 hakemusta, joista 3076 oli kansalaisuushakemuksia ja 24 oli vapautumishakemuksia. Hakemusasiamäärät nousivat 280 hakemuksella eli 9,0 %:la. Vapautumishakemuksia tuli 14 Norjassa asuvilta ja 5 Tanskassa asuvilta Suomen kansalaisilta. Norjan tai Tanskan kansalaisuutta ei voi saada ilman, että henkilö vapautuu aikaisemmasta kansalaisuudestaan.

Kansalaisuushakemuksissa samalla hakemuksella hakija voi hakea kansalaisuutta myös huollossaan oleville alaikäisille, Suomessa asuville lapsille, joten henkilömäärinä luvut ovat suurempia.

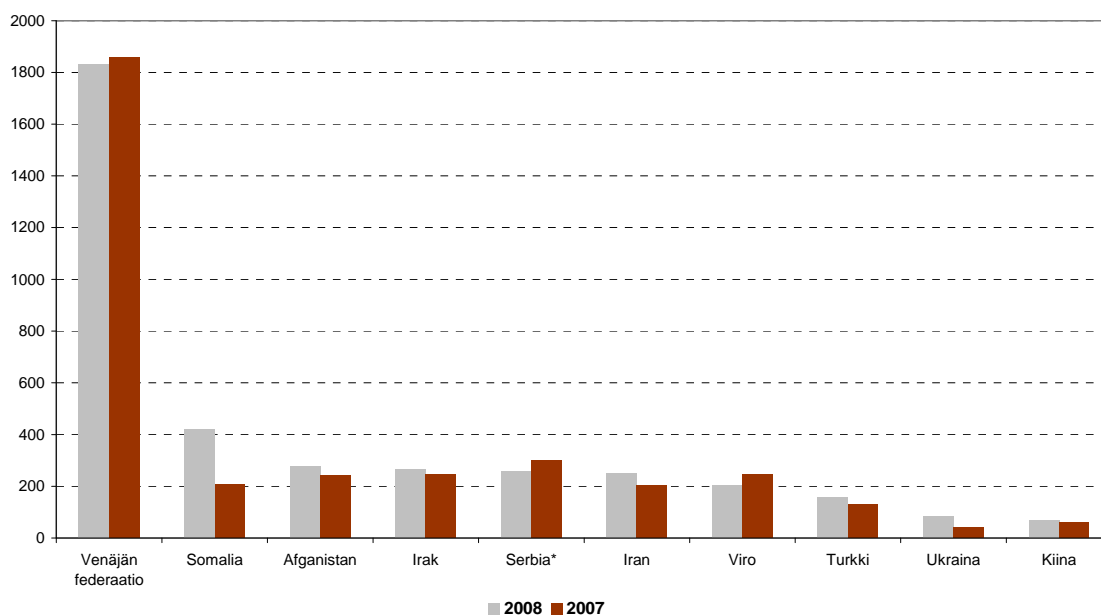

Kansalaisuushakemusten suurimmat hakijaryhmät hakemusten sisältämien henkilömäärien mukaan ovat:

HAKIJARYHMÄT	VUOSI 2008	VUOSI 2007	MUUTOS %
Venäjän federaatio	1832	1857	- 1,3 %
Somalia	420	207	+ 102,9 %
Afganistan	278	241	+ 15,4 %
Irak	266	244	+ 9,0 %
Serbia*	255	301	- 15,3 %
Iran	251	203	+ 23,6 %
Viro	203	246	- 17,5 %
Turkki	158	130	+ 21,5 %
Ukraina	84	42	+ 100,0 %
Kiina	68	59	+ 15,3 %
Muut	1171	1039	+ 12,7 %
YHTEENSÄ	4986	4569	+ 9,1 %

* sis. Serbian, Serbia ja Montenegron, Jugoslavian liittotasavallan tai Jugoslavian kansalaisina ulkomaalaisrekisterissä kansalaisuushakemusta vireille pantaessa olevat hakijat.

KANSALAIUUSHAKEMUSTEN SUURIMMAT HAKIJARYHMÄT

Henkilömäärä kansalaisuushakemuksissa oli 4986 (4569 vuonna 2007) eli 9,1 % enemmän kuin vuonna 2007.

Venäjän federaation kansalaisten hakemusten määrä on jatkuvasti huomattavan paljon suurempi verrattuna muihin hakijaryhmiin. Muut suuret ryhmät heijastavat lähinnä kiintiövalintoja ja perheenyhdistämisen perusteella maahan tulevia ryhmiä. Somalian kansalaisten nouseminen TOP 10-listalla toiseksi ei selity pelkästään sillä, että hakemuksissa on mukana keskimääräistä enemmän kanssahakijoita, sillä Somalian kansalaisten vireille panemat kansalaisuushakemuksetkin ovat kaksinker- taistuneet vuodesta 2007 (110 hakemusta vuonna 2007 ja 237 hakemusta vuonna 2008). Sinänsä merkittävää edelleen on, että myös Euroopan unionin jäsenvaltio on TOP 10-listalla. Uusi tulokas TOP 10-listalle on Ukraina. Ukrainan kansalaisten määrä Suomessa on jatkuvasti noussut. Vuonna 2000 Suomessa asui 961 Ukrainan kansalaista, kun vuonna 2008 heitä asui Suomessa jo 1809. (Lähde: Tilastokeskus).

2.2. Ilmoitusasiat

Vuonna 2008 tuli vireille yhteensä 9611 kansalaisuusilmoitusta. Suurin osa eli 9119 oli entisten Suomen kansalaisten (KanL 60.1 §) tai heidän jälkeläistensä (60.2 §) tekemiä ilmoituksia. Muiden vireille tulleiden ilmoitusten osalta ei mainittavaa muutosta vuoden aikana tapahtunut. Nuorten henkilöiden (KanL 28 §) ilmoituksia tuli vireille 195 (192 vuonna 2007), suomalaisen miehen au-lapsia (KanL 26 § ja 58 §) koskevia ilmoituksia tuli vireille 157 (95 vuonna 2007), syntyperäisten pohjoismaalaisten (KanL 30.1 §) ilmoituksia tuli vireille 38 (30 vuonna 2007) ja suomalaisen vanhemman adoptiolapsia (KanL 27 § ja 59 §) koskevia ilmoituksia tuli vireille 3 (9 vuonna 2007).

Kansalaisuuslain siirtymäsäännöksen voimassa ollessa ajalla 1.6.2003 – 31.5.2008 tuli vireille yhteensä 19 264 entisten Suomen kansalaisten tai heidän jälkeläistensä kansalaisuusilmoitusta. Ilmoitukset koskevat yhteensä 21 841 henkilöä. Samassa kansalaisuusilmoituksessa hakija voi hakea kansalaisuutta myös huollossaan oleville alaikäisille lapsilleen. Huomion arvoista on, että koko viiden vuoden siirtymäsäännöksen voimassa oloaikana vireille tulleista ilmoituksista 47,3 % tuli vireille säännöksen voimassa olon viimeisen viiden kuukauden aikana.

Kansalaisuusilmoitusten suurimmat hakijaryhmät ilmoitusten sisältämien henkilö-
määrien mukaan ovat:

HAKIJARYHMÄT	1.6.2003 - 31.5.2008
Ruotsi	5198
Yhdysvallat	4222
Kanada	3622
Australia	2898
Saksa	1379
Sveitsi	887
Venäjän federaatio	596
Iso-Britannia	513
Ranska	350
Israel	289
Italia	287
Brasilia	215
Espanja	173
Uusi-Seelanti	105
Etelä-Afrikka	98
Alankomaat	90
Argentiina	68
Turkki	60
Itävalta	46
Meksiko	35
Muut	710
YHTEENSÄ	21841

2.3. Kansalaisuusaseman määrittämiset

Vuonna 2008 tuli vireille 1499 kansalaisuusaseman määrittämistä (1449 vuonna 2007 muutos 3,4 %). Määrittämisten määrä on siten melkein sama kuin vuonna 2007, jolloin määrittämisasiota tuli vireille lähes 70 % enemmän vuoteen 2006 verrattuna.

Syynä määrittämisasioiden lisääntymiselle on ollut, että maistraateilta on tullut aikaisempaa enemmän määrittämispyyntöjä. Tämä johtuu maahanmuuton lisääntymisestä ja siitä, että Suomessa syntyy yhä enemmän ulkomaalaisille vanhemmille

lapsia, joiden kansalaisuusaseman Maahanmuuttovirasto kansalaisuusasetuksen perusteella on velvollinen määrittämään. Lisäksi ilmoitusasian käsittelyn yhteydessä usein tulee viran puolesta määritettäväksi ilmoitusasiakkaan perheenjäsenten kansalaisuustiedot, jotka ovat virheellisinä väestötietojärjestelmässä.

3. Ratkaistut kansalaisuusasiat 1.1.2008 – 31.12.2008

3.1. Hakemusasiat

Vuoden 2008 aikana saatiin ratkaistua kaikki ennen vuotta 2006 vireille tulleet kansalaisuushakemukset. Vuoden 2008 alussa näitä oli vireillä 693. Samaan aikaan ratkaistiin vuosina 2006 ja 2007 vireille tulleita hakemuksia siten, että vuonna 2006 vireille tulleista hakemuksista oli vuoden loppuun mennessä ratkaistu noin 84 % ja vuonna 2007 saapuneista hakemuksista noin 85 %. Vuonna 2008 vireille tulleita hakemuksia ratkaistiin noin 26 %.

Hakemusruuhkan purusta johtuen vuonna 2008 ratkaistiin kansalaisuushakemuksia 43,3 % enemmän kuin vuonna 2007 eli 4250 kansalaisuushakemusta, jotka koskivat 5406 henkilöä (2965 ratkaisua, 3787 henkilöä vuonna 2007). Hakemuksia Suomen kansalaisuudesta vapautumiseksi ratkaistiin 65 ja ne koskivat 67 (24 ratkaisua, 28 henkilöä vuonna 2007).

Myönteisiä päätöksiä tehtiin 3834 (2631 vuonna 2007) eli 90,2 % (88,7 % vuonna 2007) ratkaisuisista. Kielteisiä päätöksiä tehtiin 387 (312 vuonna 2007) eli 9,1 % (10,5 % vuonna 2007) kaikista ratkaisuisista. Loput (0,7 %) päätöksistä olivat raukeamis- tai peruuttamispäätöksiä.

3.2. Kansalaisuusilmoitukset

Vuonna 2008 ratkaistiin yhteensä 2295 kansalaisuusilmoitusta ja ne koskivat yhteensä 2360 henkilöä. Vuonna 2007 ratkaistiin 2338 kansalaisuusilmoitusta ja ne koskivat 2425 henkilöä. Vuonna 2008 ilmoitusratkaisuja siis tehtiin 1,8 % vähemmän kuin vuonna 2007. Syynä ilmoitusratkaisujen vähenemiselle oli se, että tammi-toukokuussa vireille tulleiden yli 9 000 siirtymäsäännösilmoituksen ulkomaalaisrekisteriin kirjaaminen jatkui pitkälle loppuvuoteen 2008 ja toisaalta osa henkilöstöstä keskittyi hakemusruuhkan purkamiseen.

Myönteisiä päätöksiä tehtiin 2156 eli 93,9 % ratkaisuisista. Kielteisiä päätöksiä oli 55 eli 2,4 % ratkaisuisista. Loput (3,7 %) olivat raukeamis- ja peruuttamispäätöksiä.

Suurin osa eli 1732 päätöstä tehtiin entisille Suomen kansalaisille (911) tai heidän jälkeläisilleen (821).

Siirtymäsäännöksen voimassaolon alusta 1.6.2003 vuoden 2008 loppuun mennessä 7895 entistä Suomen kansalaista ja 4861 nykyisen tai entisen Suomen kansalaisen jälkeläistä on saanut Suomen kansalaisuuden eli yhteensä 12756 henkilöä.

Myönteisen päätöksen saaneet kansalaisuuksittain (henkilömäärä):

	60.1 §	60.2 §	Yhteensä
Ruotsi	1529	1051	2580
Yhdysvallat	1333	826	2159
Kanada	953	806	1759
Australia	728	536	1264
Saksa	307	317	624
Sveitsi	434	160	594
Venäjän federaatio	201	169	370
Iso-Britannia	138	144	282
Ranska	100	89	189
Israel	105	77	182
Muut	2067	686	2753
Yhteensä	7895	4861	12756

3.3. Kansalaisuusaseman määrittämiset

Vuonna 2008 ratkaistiin 1430 kansalaisuusaseman määrittämistä, mikä on 26,1 % enemmän kuin vuonna 2007, jolloin määritettiin 1134 henkilön kansalaisuusasema.

4. Käsittelyajat

Vuoden 2008 tilastotietoihin perustuvat, eri kansalaisuusasioiden osalta toteutuneet keskimääräiset käsittelyajat osoittavat, että kansalaisuushakemusten keskimääräiset käsittelyajat ovat vuodesta 2007 lyhentyneet.

Kaikkien hakemusten keskimääräinen käsittelyaika vuonna 2008 oli 18,5 kuukautta (22,3 kk vuonna 2007). Keskimääräistä käsittelyaikaa seurattaessa tulee ottaa huomioon, että vuonna 2008 kansalaisuusyksikössä purettiin ruuhkautunutta hakemusjonoa ja tavoitteena oli, että vuoden 2008 lopussa kaikki ennen vuotta 2006 vireille tulleet hakemukset on ratkaistu. Keskimääräinen käsittelyaika pysyi siksi vielä suhteellisen korkeana vuonna 2008, koska ratkaistut, ennen vuotta 2006 vireille tulleet hakemukset pidentävät keskimääräistä käsittelyaikaa.

Selvien hakemusten (hakijalla kansallinen passi) osalta toteutunut käsittelyaika oli keskimäärin 11,9 kuukautta eli sama kuin vuonna 2007. Erityistä selvitystä vaativien hakemusten osalta toteutunut, keskimääräinen käsittelyaika saatiin laskettua 27,3 kuukauteen (30,4 kk vuonna 2007).

Tarkasteltaessa kaikkia vuonna 2008 ratkaistuja kansalaisuushakemuksia nopeimmat 10 % saatiin ratkaistua 78 vuorokaudessa (93 vuonna 2007) ja hitaimmat 10 % ratkaistiin 1906 vuorokaudessa (2120 vuonna 2007). Ratkaistuista hakemuksista 80 % ratkaistiin 454 vuorokaudessa eli 15,1 kuukaudessa. Näin ollen suurin osa hakemuksista ratkaistiin noin kolme kuukautta nopeammin kuin mitä käsittelyaikojen keskiarvosta voi päätellä.

Kansalaisuusilmoitusten määrän nousu vuonna 2008 yli 200 %:la vuodesta 2007 on pidentänyt kansalaisuusilmoitusten keskimääräistä käsittelyaikaa. Vuonna 2007 keskimääräinen käsittelyaika oli 2,5 kuukautta, kun se vuoden 2008 tilastojen mukaan oli noussut 6,1 kuukauteen. Tavoitteena on, että siirtymäsäännöksen mukaiset kansalaisuusilmoitukset saadaan ratkaistua vuoden 2009 aikana ja siten, että suurin osa on ratkaistu kesäkuun loppuun mennessä. Kansalaisuusilmoitusten priorisointi saattaa lisätä kansalaisuushakemusten keskimääräisiä käsittelyaikoja.

Lähde: ulkomaalaisrekisteri